

The Transmission of the Lamp #2 vraag 1
Een vol glas water.
27 mei 1986 in Punte Del Este, Uruguay.

Vraag 1

GELIEFDE OSHO,

IN VROEGERE TIJDEN WERD HET MELANCHOLIE GENOEMD; VANDAAG DE DAG WORDT HET DEPRESSIE GENOEMD, EN HET IS EEN VAN DE GROOTSTE PSYCHOLOGISCHE PROBLEMEN VAN DE ONTWIKKELDE LANDEN. HET WORDT BESCHREVEN ALS EEN GEVOEL VAN WANHOOP OF HOPELOOSHEID, EEN GEBREK AAN EIGENWAARDE ZONDER ENTHOUSIASME OF INTERESSE VOOR DE OMGEVING. DAARBIJ KOMEN NOG DE LICHAMELIJKE PROBLEMEN VAN WEINIG EETLUST, SLAPELOOSHEID EN EEN VERLIES VAN DE SEKSUELE ENERGIE. DE BEHANDELING MET ELECTROSHOCKS WORDT TEGENWOORDIG NAUWELIJKS MEER GEBRUIKT, EN DE THERAPIE MET MEDICIJNEN OF GESPREKSTHERAPIE ZIJN GELIJKELIJK MET OF ZONDER EFFECT. VERKLARINGEN VOOR DEPRESSIE HEBBEN EEN VARIATIE VAN CHEMISCHE TOT PSYCHOLOGISCHE AARD.

OSHO, WAT IS DEZE DEPRESSIE? IS HET EEN REACTIE OP EEN DEPRESSIEVE WERELD, EEN SOORT WINTERSLAAP GEDURENDE “DE WINTER VAN ONZE ONTEVREDENHEID”? IS DEPRESSIE GEWOON EEN REACTIE OP ONDERDRUKKING – OF NEERSLACHTIGHEID – OF IS HET GEWOON EEN VORM VAN ZELF-ONDERDRUKKING?

De mens heeft altijd met hoop geleefd, een toekomst, een paradijs ergens ver weg. Hij heeft nooit in het heden geleefd... zijn gouden eeuw moet nog komen. Het hield hem enthousiast omdat grotere dingen nog stonden te gebeuren; al zijn verlangens zouden vervuld worden. Er was grote vreugde in het afwachten.

Hij leed in het heden; hij was ellendig in het heden. Maar dat alles werd compleet vergeten in de dromen die morgen vervuld zouden worden. Het morgen is altijd al levengevend geweest.

Maar de situatie is veranderd. De oude toestand was niet goed omdat die morgen – de vervulling van de dromen – nooit waar werd. Hij stierf hopend. Zelfs in zijn dood ging hij door te hopen op een toekomstig leven – maar hij ervoer nooit werkelijk enige vreugde, enige zin. Maar het was draagbaar. Het was enkel een kwestie van vandaag: het zal voorbijgaan, en die morgen zal komen.

De religieuze profeten, messiassen, redders beloofden hem alle plezier – wat hier veroordeeld wordt – in het paradijs. De politieke leiders, de sociale ideologen, de utopisten beloofden hem hetzelfde – niet in het paradijs maar hier op aarde, ergens ver weg in de toekomst als de maatschappij door een totale revolutie gaat en er geen armoede is, geen klassenverschil, geen regering en de mens absoluut vrij is en hij alles heeft wat nodig is. Beiden vervulden eigenlijk dezelfde psychologische behoefte. Voor hen die materialistisch waren, bleken de ideologische, politieke, sociologische utopisten aantrekkelijk; voor hen die niet zo materialistisch waren, hadden de religieuze leiders aantrekkingskracht. Maar het voorwerp wat hen aantrok was precies hetzelfde: alles wat je kunt verbeelden, waarvan je kunt dromen, naar kunt verlangen, zal absoluut vervuld worden. Met deze dromen, scheen de huidige ellende erg klein te zijn.

Er was enthousiasme in de wereld; de mensen waren niet gedeprimeerd. Depressie is een hedendaags verschijnsel wat is ontstaan doordat er geen morgen meer is.

Alle politieke ideologieën hebben gefaald. Er is geen mogelijkheid dat alle mensen ooit gelijk zullen zijn. Geen mogelijkheid dat er een tijd komt dat er geen regering zal zijn, geen mogelijkheid dat al je dromen vervuld zullen worden.

Dit bracht een grote schok teweeg. Tegelijkertijd werd de mens meer volwassen. Hij zal naar de kerk gaan, naar de moskee, naar de synagoge, naar de tempel – maar dit zijn enkel sociale formaliteiten, omdat hij niet, in zo'n donkere en gedeprimeerde staat, alleen gelaten wil worden; hij wil bij de massa horen. Maar diep van binnen weet hij dat er geen paradijs is; hij weet dat er geen redder zal komen.

Hindoes hebben vijfduizend jaar op Krishna gewacht. Hij beloofde niet alleen dat hij zou komen, hij beloofde dat wanneer er ellende, lijden zou zijn, wanneer ondeugd het van deugd zou winnen, wanneer aardige, eenvoudige en onschuldige mensen uitgebuit zouden worden door hen die geslepen en hypocriet zijn, hij zou komen, sambhavam yugai: "Ik zal me een werkelijkheid maken voor elke eeuw die komt." Maar in vijfduizend jaar is er geen teken van hem gezien.

Jezus heeft beloofd dat hij zal komen, en gevraagd naar het wanneer, zei hij: "Erg spoedig." Ik kan "erg spoedig," uitrekken, maar geen tweeduizend jaar; dat is te veel.

Het denkbeeld dat onze ellende, onze pijn, ons leed weggenomen zal worden is niet langer aantrekkelijk. Het idee dat er een God is die voor ons zorgt lijkt eenvoudigweg een grap. Naar de wereld kijkend lijkt het er niet op dat er iemand is die zorg draagt.

Er zijn in feite in Engeland bijna dertigduizend mensen die de duivel aanbidden – alleen al in Engeland, een klein deeltje van de wereld. En hun ideologie is waard om bekeken te worden in referentie tot jouw vraag. Zij zeggen dat de duivel niet tegen God is, de duivel is Gods zoon. God heeft de wereld in de steek gelaten en de enige hoop is nu dat de duivel er voor gaat zorgen dat God dat niet meer doet. En dertigduizend mensen aanbidden de duivel als de zoon van God... en de reden is dat zij voelen dat god de wereld heeft verlaten – hij zorgt er niet meer voor.

Natuurlijk is de enige manier een beroep op zijn zoon te doen; als hij op een bepaalde manier overtuigd kan worden door rituelen, door gebed, door aanbidding, kan de ellende, de duisternis, de ziekte misschien verdreven worden.

Dit is een wanhopige poging.

De werkelijkheid is dat de mens altijd in armoede heeft geleefd. Armoede brengt een mooi ding met zich mee: het vernietigt nooit je hoop, het gaat nooit tegen je dromen in, het brengt altijd enthousiasme voor morgen met zich mee. Je blijft vol hoop, gelovend dat de dingen beter zullen worden: deze donkere periode is al aan het verdwijnen; spoedig zal er licht zijn.

Maar die situatie is veranderd. In de ontwikkelde landen... en onthoudt, het probleem van depressie is niet in de onderontwikkelde landen – in de arme landen zijn de mensen nog steeds hoopvol – het is alleen in de ontwikkelde landen, waar ze alles hebben waar ze altijd naar verlangd hebben. Nu zal het paradijs hen niets meer zeggen; noch kan een klasseloze maatschappij nog helpen. Geen Utopia zal beter zijn. Zij hebben het doel bereikt – en deze prestatie is de oorzaak van depressie. Nu is er geen hoop: de morgen is duister, en de dagen na morgen zijn nog donkerder.

En al die dingen waarvan ze droomden waren erg mooi. Ze hadden nooit gekeken naar de implicaties ervan. Nu ze deze dingen gekregen hebben, kregen ze de implicaties erbij. Een man is arm, maar hij heeft eetlust. Een man is rijk, maar heeft geen eetlust. Wat ga je doen met al je goud, al je zilver, al je dollars? Je kunt ze niet eten.

Je hebt alles, maar de lust is verdwenen waarvoor je al die tijd gevochten hebt. Je bent geslaagd – en ik heb het keer op keer gezegd dat niets zo faalt als succes. Je hebt een plaats bereikt die je wilde bereiken, maar je was je niet bewust van de bijproducten. Je hebt miljoenen dollars, maar je kunt niet slapen.

Toen Alexander in India was ontmoette hij een naakte heilige in de woestijn.

Hij maakte zich aldus bekend: “Ik ben Alexander de Grote!”

De Heilige zei: “Dat kun je niet zijn.”

Hij zei: “Wat een onzin! Ik zeg het zelf, en je kunt mijn legers overal waar je kijkt zien.”

Hij zei; “Ik zie je legers, maar iemand die zichzelf “de Grote”noemt heeft nog geen grootheid bereikt, want grootheid maakt mensen nederig, daar het zo’n afgang is, een uiterste fiasco.”

Alexander was een leerling van Aristoteles en was door hem getraind in subtiele logica. Hij kon niet luisteren naar al deze mystieke onzin. Hij zei: “Ik geloof niet in al deze dingen. Ik heb de hele wereld veroverd.”

De naakte man zei: “Als je in de woestijn dorstig bent, en ik bied je een glas water aan, hoeveel zou je in staat zijn om mij daarvoor te geven? – en mijlen ver is er geen water.”

Alexander zei; “Ik zou je de helft van mijn koninkrijk geven.”

De heilige zei: “Nee, ik wil het niet verkopen voor de helft van het koninkrijk. Of je kunt het koninkrijk hebben of je kunt het glas water hebben. En je bent dorstig en je bent stervende en er zijn geen mogelijkheden om ergens water te vinden – wat zul je doen?”

Hij zei: “Dan zou ik je natuurlijk het hele koninkrijk geven.”

De heilige lachte; hij zei: “Dus dat is de prijs van je hele koninkrijk – enkel een glas water! En jij denkt dat je de hele wereld veroverd hebt? Begin vanaf vandaag te zeggen dat je een glas water veroverd hebt.”

Als de mens de gekoesterde doelen bereikt, wordt hij bewust dat ze veel dingen met zich meebrengen. Als voorbeeld, je hele leven heb je geprobeerd geld te verdienen, denkend dat op een dag als je het zult hebben, je relaxed zult kunnen leven. Maar je bent je hele leven gespannen geweest – spanning is je discipline geworden – en op het einde van je leven als je al het geld hebt bemachtigd wat je wenste, kun je niet ontspannen. Het hele leven gedisciplineerd in spanning en benauwdheid en zorg laten je nu niet ontspannen. Dus ben je geen winnaar, je bent een verliezer. Je verliest je eetlust, je vernietigt je gezondheid, je vernietigt je gevoeligheid, je ontvankelijkheid. Je verniet je esthetisch gevoel – want er is geen tijd voor deze dingen die geen dollars produceren.

Je rent achter dollars – wie heeft er tijd om naar de rozen te kijken? En wie heeft tijd om naar de vogels in hun zweefvlucht te kijken? En wie heeft tijd om naar de schoonheid van menselijke wezens te kijken?

Je stelt al deze dingen uit zodat op een dag, als je alles hebt je zult ontspannen en genieten.

Maar tegen de tijd dat je alles hebt, ben je een bepaald soort gedisciplineerd persoon geworden – die blind is voor rozen, die blind is voor schoonheid, die geen muziek kan genieten, die niet in staat is dansen te begrijpen, geen poëzie kan verstaan, die alleen dollars begrijpt. Maar deze dollars geven geen bevrediging.

Dit is de reden van depressie. Daarom komt het alleen voor in de ontwikkelde landen en enkel in de betere klasse van de ontwikkelde landen – in die landen zijn ook arme mensen, maar zij lijden niet aan depressies – en nu kun je een mens geen hoop meer geven om zijn depressie te verwijderen omdat hij alles heeft, meer dan je kunt beloven.

Zijn toestand is werkelijk betreurenswaardig. Hij dacht nooit aan de implicaties, hij dacht nooit wat het met zich mee zou brengen, hij dacht nooit over wat hij zou verliezen door het winnen van geld. Hij had nooit gedacht dat hij alles zou verliezen wat hem gelukkig had

kunnen maken enkel omdat hij al deze dingen opzij geduwd heeft. Hij had geen tijd en de competitie was hard en hij moest hard zijn.

Op het laatst merkt hij dat zijn hart dood is, zijn leven is zinloos. Hij ziet niet dat er een mogelijkheid van enige verandering in de toekomst is, want 'wat is er meer...?'

Ik was vaak in Sagar te gast in het huis van een erg rijk man. De oude man was erg mooi. Hij was de grootste bidi fabrikant van heel India. Hij had alles wat je maar voor kan stellen, maar hij was absoluut niet in staat ergens van te genieten.

Vreugde is iets dat gevoed moet worden. Het is een zekere discipline, een zekere kunst – hoe te genieten – en het vraagt tijd om met de grote dingen van het leven in contact te komen. Maar de mens die achter geld aanrent ziet alles over het hoofd wat de deur naar het goddelijke is, en eindigt aan het einde van de weg waar niets anders op hem wacht dan de dood.

Zijn hele leven was hij ellendig. Hij tolereerde het, gaf het geen aandacht in de hoop dat dingen zouden veranderen. Nu kan hij het niet ontkennen en kan het niet meer tolereren want morgen is er alleen maar de dood en niets anders. En de verzamelde ellende van een heel leven die hij genegeerd heeft, het lijden dat hij veronachtzaamd heeft, explodeert in zijn wezen.

De rijkste mens, is in een zekere zin de armste mens in de wereld.

Rijk zijn en niet arm te zijn is een grote kunst.

Arm zijn en toch rijk te zijn is de andere kant van de kunst.

Er zijn arme mensen die je enorm rijk zult vinden. Zij hebben niets, maar ze zijn rijk. Hun rijkdom is niet in dingen maar in hun wezen, in hun Multi dimensionale ervaringen.

En er zijn rijke mensen die alles hebben maar absoluut arm, hol en leeg zijn.

Diep van binnen is enkel een kerkhof.

Het is niet een depressie van de maatschappij want dan zou het ook de armen raken; het is eenvoudig de natuurlijke wet, en de mens zal het nu moeten leren. Tot nu toe was er geen reden voor, want niemand had een punt bereikt waarop hij alles had, terwijl er van binnen complete duisternis was en onwetendheid.

Het eerste ding in het leven is om betekenis te vinden in het huidige moment.

De fundamentele karakteristiek van je wezen zou liefde moeten zijn, het je verheugen, het vieren. Dan kun je alles doen: dollars zullen het niet vernietigen. Maar je duwt alles opzij en rent eenvoudigweg achter dollars aan denkend dat dollars alles kunnen kopen. En dan merk je op een dag dat ze niets kunnen kopen – en je hebt je hele leven gewijd aan dollars.

Dit is de oorzaak van depressie.

En in het bijzonder in het Westen gaat de depressie heel erg diep. In het Oosten zijn er rijke mensen geweest, maar er was een bepaalde dimensie beschikbaar. Als de weg naar rijkdom tot een eind kwam bleven ze daar niet vastgeplakt zitten; ze begaven zich in een nieuwe richting. Die nieuwe richting hing in de lucht, al eeuwenlang beschikbaar.

In het Oosten zijn de armen in een erg goede conditie, en de rijken zijn in een geweldig goede conditie geweest. De armen hebben tevredenheid geleerd zodat ze zich niet druk maken om ambities achterna te hollen. En de rijken hebben begrepen dat je op een dag alles achter je moet laten en op zoek moet gaan naar de waarheid, op zoek naar betekenis.

In het Westen eindigt op het eind eenvoudig de weg. Je kunt teruggaan, maar teruggaan zal je depressie niet helpen. Je hebt een nieuwe richting nodig.

Gautama de Boeddha, Mahavira, of Parshvanath – deze mensen waren op het hoogtepunt van rijkdom, en zagen toen dat het bijna een last is. Er moet iets anders gevonden worden voordat de dood je wegneemt – en zij waren moedig genoeg om afstand van alles te doen. Hun renunciatie is misverstaan. Zij deden dit omdat ze geen enkel moment moeite wilden doen voor geld, voor macht – want ze hadden de top gezien en dat daar niets te vinden was. Zij gingen naar de hoogste sport van de ladder en vonden dat het nergens naar toe leidde; het is enkel een ladder die nergens naar toe leidt.

Als je ergens in het midden bent, of lager dan het midden, heb je hoop omdat de andere sporten hoger zijn dan de jouwe. Er komt een punt wanneer je op de hoogste sport bent en er alleen maar zelfmoord of krankzinnigheid is – of hypocrisie: je gaat door met lachen totdat de dood je wegneemt, maar diep van binnen weet je dat je jouw leven hebt verspild.

In het Oosten is depressie nooit een probleem geweest. De armen leerden genieten van het weinige wat ze hadden, en de rijken leerden dat het hebben van de hele wereld aan je voeten niets voorstelt – je moet op zoek gaan naar betekenis, niet naar geld.

En zij hadden tradities: duizenden jaren zijn mensen op zoek gegaan naar de waarheid en hebben deze gevonden. Het is niet nodig om wanhopig te zijn, een depressie te hebben – je moet je enkel in een onbekende dimensie begeven. Ze hebben er nooit een onderzoek naar gedaan – maar als ze beginnen de nieuwe dimensie te onderzoeken, betekent dat een reis naar binnen, een reis naar je eigen zelf. Alles wat zij verloren hebben begint dan terug te komen.

Het Westen heeft dringend behoefte aan een grote beweging van meditatie; anders zal deze depressie mensenlevens gaan kosten. En deze mensen zullen de getalenteerde mensen zijn – want zij bereikten macht, zij hadden succes met geld verdienen, zij brachten tot stand wat zij maar wilden ... de hoogste graden van opleiding. Dit zijn talentvolle mensen – en zij voelen zich allen wanhopig.

Dit gaat erg gevaarlijk worden want de meest getalenteerde mensen zijn niet meer enthousiast over het leven, en de ongetalenteerde mensen zijn wel geestdriftig maar zij hebben zelf niet de talenten om macht, rijkdom, opleiding en aanzien te verkrijgen. Zij hebben de talenten niet, dus lijden zij, zich gehandicapt voelend. Zij veranderen in terroristen, zij geven zich enkel uit wraak over aan onnodig geweld – omdat ze niets anders kunnen doen. Maar ze kunnen vernietigen. En de rijken zijn bijna bereid zich aan een boom op te hangen omdat er voor hen geen reden is om te leven. Hun harten hebben lang geleden gestopt met kloppen. Ze zijn enkel lijken – mooi gedecoreerd, zeer geacht, maar uiterst leeg en futiel.

Het Westen is werkelijk in een veel slechtere conditie dan het Oosten – ofschoon voor hen die het niet begrijpen lijkt dat het Westen in een betere toestand verkeert omdat het Oosten arm is. Maar armoede is niet zo'n groot probleem als het falen van rijkdom; dan is een mens echt arm. Een gewoon arm mens heeft tenminste dromen, hoop, maar de rijkaard heeft niets. Wat er nodig is, is een grote golf van meditatief bewustzijn die elke mens bereikt. En in het Westen gaan deze mensen die depressief zijn naar de psychiaters, therapeuten en allerlei soorten charlatans die zelf depressief zijn, meer nog dan hun patiënten – natuurlijk, want de hele dag horen zij over depressie, wanhoop en zinloosheid. En bij het zien van zoveel getalenteerde mensen in zo'n slechte staat, beginnen zijzelf hun levenskracht te verliezen. Ze kunnen het niet helpen; zij hebben zelf hulp nodig.

De functie van mijn school hier is om mensen klaar te maken met meditatieve energie en hen de wereld in te sturen enkel als voorbeeld voor hen die depressief zijn. Als zij kunnen zien dat er mensen zijn die niet depressief zijn – maar in tegendeel, enorm vreugdevol – kan

er misschien in hen een hoop geboren worden. Nu kunnen ze alles hebben en is er geen reden tot bezorgdheid.

Ze kunnen mediteren.

Ik leer geen renunciatie van je rijkdom of wat dan ook. Laat alles zijn zoals het is. Voeg alleen een ding meer toe aan je leven. Tot nu toe heb je alleen dingen aan je leven toegevoegd.

Voeg nu iets toe aan je wezen – en dat zal de muziek zijn, dat zal het wonder verrichten, dat zal de toverkracht zijn, dat zal een nieuwe opwindende gebeurtenis creëren, een nieuwe jeugd, een nieuwe frisheid.

Het is niet onoplosbaar. Het probleem is groot, maar de oplossing is erg eenvoudig.